

tropical background« omtaler klima, jordbund, landbrugstyper (indbefattet europæisk drevet plantagebrug) og forsøgsvæsenet. Bogens hovedafsnit »agricultural practice in the tropics« tager bl. a. spørgsmålene soilerosion, rotation og gødning, irrigation og dræning, plantesygdomme og kvægbrug op til behandling. Det sidste afsnit »economic considerations« fremstiller markedsforhold, ejendomsstrukturer og kreditspørgsmålet. Bogen kan betegnes som en meget fyldig vejledning for den, der ønsker en første orientering i emnet.

C. G. Feilberg.

George Peter Murdock: Africa. Its Peoples and Their Culture History. McGraw-Hill Book Company. 1959. 16 × 23,5 cm. XIII + 456 s. Bilagskort over afrikanske stammer. 68 sh.

Dette er en håndbog i Afrikas etnografi. Forf. er professor i etnografi ved Yale. Han bekender åbent i fortalen, at han af selvsyn kun kender Afrika fra tre korte besøg, der tilsammenlagt ikke strækker sig over een måned. Bogen er da bygget på gennemgang af en meget omfattende litteratur, og hans litteraturfortegnelser kan være en god vejledning for enhver, der vil studere en afrikansk folkegruppe. Selvfølgelig er der ting, der er udeladt. Anmelderen kan nemt tilgive, at Leo Frobenius' bøger ikke er nævnt. Derimod synes jeg nok, at den meget kendte sprogforsker D. Westermann's »Geschichte Afrikas« kunne være omtalt.

Hele Afrikas indfødte befolkning gennemgås, inddelt i 48 grupper. Som eksempler på kapiteloverskrifter kan vi nævne: »Pygmies«, »Bushmen and their Kin«, »Nuclear Mande«, »Voltaic Peoples«, »Berbers«, »Central Bantu« o. s. v. Ved hver gruppe gennemgås landbruget, arbejdsdeling, husformer, slægtskabsforhold, social og politisk organisation, derimod ikke religion og kunst. Det har været nødvendigt at beskære stoffet. Talløse stammer er opregnet. M. h. t. sprog bygges på J. H. Greenbergs nye opfattelse af de afrikanske sprogs slægtskabsforhold.

Forfatteren sigter hele tiden mod overblikket. Der fremkommer derved meget interessante hypoteser: Vest-Afrikas Sudanzone har formodentlig været et af de områder, hvor et særpræget landbrug er opstået. Den idé kan støttes ved sprogenes slægtskab, at Bantu'erne i ret ny tid har bredt sig fra Nigeria til Central- og Syd-Afrika.

Som ved alle store syntetiske værker er der svagheder. En engelsk anmelder, der har specielt kendskab til Akan, Ewe og Adangme i det sydøstlige Ghana, har påvist, at behandlingen af disse folks organisation m. m. er meget skæv. Når man tager sine forbehold, kan man imidlertid have megen nytte af bogen.

C. G. Feilberg.

The San Saba Papers. A documentary account of the founding and destruction of San Saba Mission. Translated by Paul D. Nathan. Edited, with an introduction, by Lesley Byrd Simpson. John Howell-Books, San Francisco. 1959. 17,5 × 25,5 cm. XXII + 157 sider. \$ 12,50.

Bogens emne er en lille episode i det spanske kolonivældes historie i Nord-Amerika. I det 17. århundrede havde katolske missionærer ved San Saba, en lille vestlig biflod til Rio Colorado i det nuværende Texas, oprettet en missionsstation blandt Apacherne. D. 16. marts 1758 blev den over-

faldet af Apachernes fjender Comanche; to missionærer og et halvt dusin soldater dræbtes. Begivenheden havde til følge, at man opgav at gøre Apacheerne til bofaste agerdyrkere under missionærernes ledelse. Bogens hovedindhold er dokumenter, bl. a. øjenvidneforklaringer, der belyser begivenhedernes udvikling. En kort indledning og epilog forklarer baggrunden. Man får et godt indtryk af spanske militære kommandanters vanskeligheder i grænseegnene, og af de krigsførende indianeres udrustning, der især var hentet i de franske kolonier. Et større kort viser de spanske presidios (militærposter) og missionsstationer i det nordøstlige Mexico og Texas ca. 1760.

C. G. Feilberg.

Kurt Witthauer: Die Staaten der Erde. VEB Hermann Haack. Gotha 1959. 13 × 20 cm. 304 sider.

Denne bog har som undertitel »Ein Handbuch zur aktuellen Information« og fortjener også delvis en sådan betegnelse. Indholdsmæssigt er den en stærkt reduceret variant af »Statesman's Yearbook«, dog med et tydeligt præg af at være udgivet i D.D.R. Dette sidstnævnte spores hverken i typografi, papir eller indbinding, men så meget mere i den korte beskrivelse af hvert enkelt lands historie, idet fortolkningen af udvikling og situation afviger så iøjnefaldende fra den i Vesteuropa almindeligvis forekommende, at læseren automatisk vil reagere. Den formelle lighed vil således næppe give anledning til forvekslinger med andre værker. Store dele af det talmateriale, forfatteren har publiceret, er fuldstændig uanvendeligt. Som eksempler kan nævnes: fejlagtige angivelser af administrative inddelinger, byernes indbyggertal, snart med snart uden forstæder (ofte i modstrid med den anførte tekst), usammenlignelige tal for veje og jernbaner såvel som for produktion. For hvert land er angivet den nationale valuta og dennes omregningskurs til DM; såvidt det har været muligt at kontrollere, stemmer ingen af de angivne kurser overens med dem, der har været anvendt i de senere år, fejlen er ikke metodisk, idet afvigelserne varierer mellem 25 og 50 procent. Kort (bortset fra få ganske ligegyldige skitser), diagrammer, index og kildeangivelser mangler fuldstændigt. Bogen kan ikke anbefales.

Kristian Antonsen.

Miroslav Blažek: Okonomische Geographie der Tschechoslowakischen Republik. (Oversat fra tjekkisk). Verlag Die Wirtschaft. Berlin 1959. 15 × 21 cm. 254 sider med 25 kort og 3 store bilagskort (fysisk kort, økonomisk kort og den administrative inddeling). Pris DM 9,40.

Denne interessante bog er – såvidt anmelderen bekendt – den mest udførlige økonomiske geografi, man indtil nu har set udsendt i landene inden for østblokken. Man må dog ikke forvente at stå over for en tekst, der helt udelukker politisk islæt.

Som indledning gives en kort og knap gennemgang af Tjekkoslavakiets naturgeografi og befolkningsforhold. De resterende tre fjerdedele af bogen omhandler de enkelte erhverv, deres betydning og udbredelse. Der